

OUTLAW

Outsiders and the Law. Uncovering Criminal Justice Trajectories in Nineteenth Century Belgium

Contract - B2/212/P2/OUTLAW

SAMENVATTING

OUTLAW streefde twee met elkaar verweven doelstellingen na. De eerste was gericht op archivering en erfgoed: het ontsluiten en onder de aandacht brengen van de Belgische gevangenisarchieven die worden bewaard door het Rijksarchief, en in het bijzonder de zogenaamde ‘registers van morele boekhouding’. Deze registers, die halverwege de negentiende eeuw werden ingevoerd, documenteren de familieachtergrond, opleiding, strafrechtelijk verleden, gedrag en lichamelijke toestand van ongeveer 120.000 mannen en vrouwen die tussen 1855 en 1924 in België tot een gevangenisstraf van ten minste drie maanden werden veroordeeld. Het Rijksarchief heeft alle 623 bewaard gebleven registers gedigitaliseerd en, via een burgerwetenschappelijk project waaraan 50 vrijwilligers hebben meegewerkt, een doorzoekbare databank met 27 velden opgezet. Het project heeft ongeveer 120.000 vrij raadpleegbare scans en een databank met 122.225 veroordeelden opgeleverd, die beschikbaar zijn via de zoekmachine Agatha en, als open data, via SODHA en CESSDA.

OUTLAW is anderzijds een historisch-criminologisch onderzoeksproject dat zich richt op de sociale profielen en strafrechtelijke trajecten van personen die in het negentiende-eeuwse België met justitie in aanraking kwamen, om na te gaan hoe verschillende vormen van sociale kwetsbaarheid (geslacht, leeftijd, klasse, migratieachtergrond enz.) het gebruik, de praktijken en de ervaringen met justitie beïnvloeden, en om ondervertegenwoordigde groepen van ‘buitenstaanders’ in de geschiedenis een stem te geven. Het empirisch onderzoek bevestigt de centrale hypothese van het project: de ervaringen van individuen met het strafrechtelijk systeem verschilden fundamenteel, afhankelijk van hun sociaal profiel en het sociale kapitaal dat zij konden inzetten. In alle opeenvolgende fasen van de strafrechtelijke keten werden mensen die als sociale ‘buitenstaanders’ werden aangemerkt, consequent anders – en over het algemeen strenger – behandeld dan degenen die tot de ‘gevestigde’ bevolking werden gerekend.

Historische criminologie - Gevangenisgeschiedenis – Gevangenisarchieven -
Maatschappelijke kwetsbaarheid – Burgerwetenschap